

nemgaende Behandling, at det naturligtvis ikke kan falde mig ind at tilføje Noget eller gjentage Noget, som har en ganske anden Betydning, naar han siger det, end naar jeg siger det. Det ærede Medlem mente altsaa, at saaledes som Sagen nu stod, var Forslaget under Nr. 11 — og det Samme udtaltes af et andet æret Medlem — om trent Noget af det Sletteste, man kunde faae; thi det gav ikke den rette Kontrol, men borttog netop Grundlaget derfor. Jeg tror nu som sagt at have bevist, at dette ingenlunde er Tilfældet. Det ærede Medlem mente derfor ogsaa, at det var naturliger at blive staaende ved at loogive for Udlændinge. Jeg maa imidlertid gjentage, at vort Forslag gjør meget mere Yldest, ikke alene end Forslaget under Nr. 12, men ogsaa end Vindringsforslagene under Nr. 13 og 14. Det tror jeg heller ikke er overordentlig vanskeligt at bevise. Som jeg udtalte igaar, tror jeg, at de Herrer, der have stillet Forslaget under Nr. 13, i alt Fald naar de fæste Blikket alene paa Landstinget, have den Overbevisning, at dette Forslag ikke bliver vedtaget uforandret. Ved Forslaget under Nr. 14 er man stillet ubehageligt. Den høitærede Minister har sagt, at det er umuligt at vedtage dette Forslag, fordi det strider mod Lovgivningens almindelige Regler og mod, hvad der ellers er vedtaget i Loven. Min ærede Sidemand (Nellemann) mente derimod, at Forslaget ikke var umuligt, og viste, hvorledes det lod sig gjøre at vedtage det; men han tilføjede rigtigt nok, at man derved vilde komme i en Situation, som ingenlunde var behagelig. Altsaa det, vi ville naae ved at vedtage Forslagene under Nr. 13 og 14, er efter den ene høitærede Jurists Mening noget Forkert, og efter den anden høitærede Jurists Mening Noget, som det ikke er behageligt at se. Hvad der i ethvert Tilfælde er sikkert, er, at de Herrer, der have stillet Forslaget under Nr. 13, ingenlunde mene, at Forslaget under Nr. 14 bør vedtages. De ville maaffe have en Fremtidslovgivning om Indlændinge, eller de ville maaffe snarere, at der slet ikke skal loogives om Indlændinge eller om en særegen Klasse af Indlændinge, idet de ville lade sig nøie med den nuværende Løsgangerilovgivning. Det, som naaes ved Forslaget under Nr. 11, er imidlertid netop, at der loogives saaledes om Indlændinge, at der paabyrdes Samfundet en overordentlig ubetydelig, men Løsgangere en meget stor Gøne, og at derved Bestemmelserne i de Love, som findes omtalte under § 24, og som nu genere i høj Grad, hæves. Jeg kan altsaa ikke paa nogen Maade se Andet, end at vort Forslag under Nr. 11 tilfredsstillende alle mulige Hensyn undtagen ganske vist dem, der mene, at vi maa komme til en overordentlig skjæppet Kontrol i Forhold til, hvad vi nu have. Kun maa man imidlertid gaa en ganske anden Vej, og det var det, jeg udtalte lige over for det ærede 2det Medlem for 9de Kreds (Strup),

faa maa man beholde Arbeidsbogen med alle sine besværlige Følger, tvungen Arbeidsbog for dem, der vandrer omkring, hvad enten de gjøre det for at søge Saandværks- eller andet Arbeide, det er en Kontrol, som er effektiv, den kan jeg forstaa, at man vil have, og derfor kunde jeg ved 2den Behandling, skjøndt jeg ikke var enig med ham, forstaa det ærede 2det Medlem for 9de Kreds. Det ærede Medlem sagde, at den store Klasse af Børgere, der omværende søge Erhverv, skal generes effektivt; de skulle forpligtes til at tage Bogen med alle dens store Gøner; men det andet Standpunkt, som siger: Folk skulle gaa med en Bog i Lommen, som Ingen kan se, at de have, og som ikke er noget som helst Andet end den Legitimation, som jeg foreslaar for alle Børgere og med meget større Ret, det kan jeg ikke forstaa.

Ordføreren (Drenthol): Diskussionen har jo hidtil omtrent udelukkende dreiet sig om det ene Punkt i disse forskjellige Forslag til § 15, nemlig om Forpligtelse eller ikke Forpligtelse til at have Arbeidsbog. Men det forekommer mig, at man mere og mere er kommen bort fra det, som egentlig er Hovedpunktet i de forskjellige Betragtninger af Sagen. Man er mere og mere kommen ind paa at se Sagen saaledes, at Spørgsmaalet er om at forpligte de Personer, der søge deres Underhold ved at rejse omkring, til at have en Arbeidsbog, eller at fritage dem for at have nogen. Altsaa man har set Sagen under det Synspunkt: Arbeidsbog eller Ingenting; men derved ere vi komne langt bort fra det, som egentlig er Pointen. Jeg maa bede de Herrer erindre, hvad Landstinget har vedtaget ved 2den Behandling. Da vedtog Landstinget jo nemlig, at Enhver, der vandrer omkring for at søge Erhverv udenfor den Jurisdiktion, hvori han er bosiddende, skal være forsynet med fornøden Legitimation. Altsaa det, som Spørgsmaalet egentlig dreier sig om, og det, som der her er talt saameget frem og tilbage om, er kun den efter min Mening mindre væsentlige Forskjel, der er imellem, om der skal fordres en bestemt Legitimation eller ikke. Vi ere enige om, og Landstinget har vedtaget, at Enhver, der vandrer om paa denne Maade, skal være forsynet med fornøden Legitimation, og det tør jeg bede ærede Medlemmer holde fast ved. Ganske vist kan man forandre sin Anskuelse til 3die Behandling, det har man set før i lignende Spørgsmaal; men jeg maa bede fastholdt, at det er Hovedpunktet: enten Legitimation i en hvilken som helst Form eller Arbeidsbog; at de Paagældende under Ansvar skulle være forpligtede til at have fornøden Legitimation, det er vedtaget ved 2den Behandling. Naar nu Udvalget har foreslaaet denne Bestemmelse, at de skulle have fornøden Legitimation, forandret derhen, at de skulle have en Arbeidsbog, saa fornaar jeg ikke at indse Berettig-